

Enhancing the capacity of civil
society organisations to support
victims of anti-LGBTQI hate crimes

ΔΕΛΤΙΟΥ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 22 Φεβρουαρίου 2026

Το ENACT Παραδίδει Εκπαιδευτικές Ενότητες και Οδικό Χάρτη Πολιτικής για τον Μετασχηματισμό της Αντιμετώπισης Αντι-LGBTIQ+ Εγκλημάτων Μίσους και την Ενίσχυση της Υποστήριξης Θυμάτων

Η διετής πρωτοβουλία ENACT εκπαίδευσε επιτυχώς περισσότερους από 300 επαγγελματίες σε έξι χώρες και δημοσιεύει ολοκληρωμένες συστάσεις ευθυγραμμισμένες με στρατηγικά μέτρα πολιτικής της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Το έργο ENACT (Enhancing the Capacity of Civil Society Organisations to Support Victims of Anti-LGBTIQ Hate Crimes – Ενίσχυση της ικανότητας των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών να υποστηρίζουν θύματα αντι-LGBTIQ εγκλημάτων μίσους), συγχρηματοδοτούμενο από την ΕΕ και υλοποιημένο σε έξι κράτη μέλη (Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιταλία, Λιθουανία, Σλοβενία και Ισπανία), παρέχει τόσο άμεσες λύσεις μέσω δοκιμασμένων εκπαιδευτικών ενοτήτων όσο και μακροπρόθεσμο μετασχηματισμό μέσω τεκμηριωμένων συστάσεων πολιτικής. Κατά τη διετή διάρκεια του δημοσίευσε ολοκληρωμένες συστάσεις πολιτικής και επικυρωμένες εκπαιδευτικές μεθοδολογίες που αντιμετωπίζουν μια κρίσιμη συστημική αποτυχία: η πλειονότητα των αντι-LGBTIQ+ εγκλημάτων μίσους στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν καταγγέλλεται, λόγω έλλειψης εμπιστοσύνης στις αρχές, φόβου δευτερογενούς θυματοποίησης και σοβαρών ελλείψεων στην επαγγελματική κατάρτιση.

Γιατί τα Θύματα Σιωπούν

Η έρευνα του ENACT, η οποία περιλάμβανε 79 εις βάθος συνεντεύξεις με θύματα εγκλημάτων μίσους, 71 συνεντεύξεις με επαγγελματίες του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης και έξι διατομεακές ομάδες εστίασης, ανέδειξε ανησυχητικά πρότυπα:

Η υποκαταγγελία ως «κανονικότητα»: Όπως παρατήρησε ένας επαγγελματίας από τη Λιθουανία, «Η ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα έχει σε μεγάλο βαθμό κανονικοποιήσει την εμπειρία εγκλημάτων μίσους και ρητορικής μίσους... μοιάζει σαν, αν είσαι queer άτομο, θα συναντήσεις φυσικά κάποιο είδος μίσους.»

Πολλαπλά εμπόδια που εντείνουν την ευαλωτότητα: Τα θύματα αντιμετωπίζουν έλλειψη εμπιστοσύνης στις αρχές, φόβο δευτερογενούς θυματοποίησης, γλωσσικά εμπόδια (ιδίως για μετανάστες) και φόβο

έκθεσης. Όπως περιέγραψε ένα θύμα από την Ιταλία: «Πάντα υπέφερα από αυτόν τον διπλό στιγματισμό ως Αλβανός μετανάστης και ακόμη και ως πούστ...».

Διαρκές κενό εφαρμογής: Παρότι υπάρχουν νομικά πλαίσια, τα εγκλήματα μίσους συχνά διώκονται ως κοινά αδικήματα, χωρίς αναγνώριση της ειδικής βλάβης και του κινήτρου προκατάληψης. Η ανεπαρκής συνεργασία μεταξύ αστυνομικών αρχών, φορέων ποινικής δικαιοσύνης και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών αφήνει τα θύματα χωρίς επαρκή υποστήριξη.

Κατακερματισμός υπηρεσιών και γεωγραφικές ανισότητες: Η υποστήριξη θυμάτων παρέχεται κυρίως από, συχνά υποχρηματοδοτούμενες, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που συγκεντρώνονται στις πρωτεύουσες και τις μεγάλες πόλεις.

Μετασχηματισμός της Επαγγελματικής Πρακτικής

Το ENACT ανέπτυξε ολοκληρωμένες εκπαιδευτικές ενότητες για την αντιμετώπιση κρίσιμων κενών που εντοπίστηκαν μέσω της έρευνας: μαζική υποκαταγγελία, ευρεία υποχαρακτηρισμό των εγκλημάτων, έλλειψη επαγγελματικής κατάρτισης και δευτερογενή θυματοποίηση από τις αρχές.

Η εκπαίδευση συνδυάζει:

- **Νομική Εκπαίδευση:** Ορισμοί εγκλημάτων μίσους, δείκτες προκατάληψης, ειδικά μέτρα προστασίας και διαδικαστικές υποχρεώσεις. Η ορθή διερεύνηση απαιτεί διερεύνηση του κινήτρου προκατάληψης και όχι αντιμετώπιση του περιστατικού ως απλού εγκλήματος.
- **Ευαισθητοποίηση σε θέματα LGBTIQ+:** Ορολογία, θεωρία μειονοτικού στρες, διαθεματικότητα και εμπειρίες συστημικών διακρίσεων. Τονίζεται ότι οι νομικοί θεσμοί συχνά βιώνονται ως εχθρικοί και όχι προστατευτικοί από τις LGBTIQ+ κοινότητες.
- **Πρακτικές Δεξιότητες:** Επικοινωνία με προσέγγιση ευαισθησίας στο τραύμα, αποφυγή υποθέσεων σχετικά με σεξουαλικό προσανατολισμό ή ταυτότητα φύλου, χρήση σωστών ονομάτων και αντωνυμιών για διεμφυλικά άτομα και εφαρμογή προσέγγισης με επίκεντρο το θύμα.

Κεντρική μετασχηματιστική έννοια: Τα εγκλήματα μίσους πλήττουν τον πυρήνα της ταυτότητας του θύματος, προκαλώντας βαθιά ψυχολογική βλάβη πέραν της σωματικής. Αυτή η κατανόηση αλλάζει ριζικά τον τρόπο προσέγγισης της διερεύνησης και της υποστήριξης.

Διαδραστική, Βιωματική και Πολιτισμικά Προσαρμοσμένη Εκπαίδευση

Η διαδραστική εκπαίδευση διάρκειας 4–8 ωρών περιλαμβάνει δραστηριότητες από τέσσερις ομάδες δεξιοτήτων:

- εισαγωγικές ασκήσεις (μέθοδος κλίμακας ή κουίζ) για ανάδειξη προκαταλήψεων·
- ενότητες νομικού πλαισίου με θεσμική χαρτογράφηση και ανάλυση δεδομένων·
- ασκήσεις ορολογίας και ευαισθησίας («λεξιλόγιο» LGBTIQ, αναστοχασμός για ασφαλείς χώρους)·

- εξειδικευμένες επαγγελματικές δεξιότητες μέσω φύλλων αξιολόγησης και επίλυσης προβλημάτων με βάση πραγματικά σενάρια.

Η εκπαίδευση υλοποιήθηκε επιτυχώς δια ζώσης και διαδικτυακά και προσαρμόστηκε αποτελεσματικά σε διαφορετικά εθνικά και επαγγελματικά πλαίσια.

Οι επαγγελματίες εκτίμησαν ιδιαίτερα την πρακτική προσέγγιση, τη σαφήνεια του νομικού πλαισίου, τις μελέτες περίπτωσης και τις διαδραστικές συζητήσεις. Οι ενότητες γεφυρώνουν επιτυχώς το χάσμα μεταξύ θεωρητικής γνώσης και πρακτικής εφαρμογής.

Υλοποίηση σε Εθνικό Επίπεδο

Η εφαρμογή της εκπαίδευσης σε έξι διαφορετικά κράτη μέλη κατέδειξε έμπρακτα την ευελιξία και τη μεταφερσιμότητα της μεθοδολογίας ENACT, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα συνεκτικά και συγκρίσιμα αποτελέσματα ανεξαρτήτως νομικού συστήματος, επαγγελματικής κουλτούρας ή μορφής υλοποίησης.

- **Ουγγαρία** – 51 αστυνομικοί (4 κομητείες και Μητροπολιτική Αστυνομία Βουδαπέστης)
- **Ιταλία** – 54+ δικηγόροι μέσω των Δικηγορικών Συλλόγων Νάπολης και Μιλάνου
- **Λιθουανία** – 117 συμμετέχοντες/ουσες, καθώς και συμπληρωματική κοινή εκπαίδευση με το OSCE-ODIHR
- **Ισπανία** – 79 συμμετέχοντες/ουσες, εκ των οποίων 22 αστυνομικοί Mossos d'Esquadra
- **Σλοβενία** – 54 επαγγελματίες σε μικτές διεπιστημονικές ομάδες

Ιδιαίτερης σημασίας υπήρξε η υλοποίηση στην **Ελλάδα**, όπου η εκπαίδευση παραδόθηκε εξ ολοκλήρου διαδικτυακά σε **55 συμμετέχοντες/ουσες** από δημόσιες αρχές και σώματα επιβολής του νόμου. Η επιτυχής προσαρμογή σε εξ αποστάσεως μορφή όχι μόνο διασφάλισε την ενεργή συμμετοχή και τη διαδραστικότητα, αλλά απέδειξε ότι η μεθοδολογία μπορεί να εφαρμοστεί αποτελεσματικά και σε ψηφιακά περιβάλλοντα, χωρίς απώλεια ποιότητας ή μαθησιακού αποτελέσματος.

Συνολικά, περισσότεροι από **410 επαγγελματίες** εκπαιδεύτηκαν στο πλαίσιο του έργου, επιβεβαιώνοντας ότι η μεθοδολογία ENACT διατηρεί τη συνοχή και την αποτελεσματικότητά της σε διαφορετικά νομικά πλαίσια, επαγγελματικές κουλτούρες και μορφές υλοποίησης — από δια ζώσης συνεδρίες έως πλήρως διαδικτυακές εκπαιδεύσεις.

Συλλογική Ευθύνη για Συστημική Αλλαγή

Οι Συστάσεις Πολιτικής του ENACT παρέχουν οδικό χάρτη σε επτά κρίσιμους τομείς:

- (1) Νομοθετικό και πολιτικό πλαίσιο
- (2) Απόκριση συστήματος ποινικής δικαιοσύνης
- (3) Υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων
- (4) Διαθεματικές προσεγγίσεις

- (5) Συλλογή και παρακολούθηση δεδομένων**
- (6) Αντιμετώπιση διαδικτυακού μίσους**
- (7) Πρόληψη και εκπαίδευση**

Η υλοποίηση ακολουθεί σταδιακό χρονοδιάγραμμα με στόχο εναρμονισμένη νομοθεσία, αύξηση καταγγελιών και διώξεων και ισότιμη πρόσβαση στη δικαιοσύνη έως το 2030.

Η ομάδα ENACT καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, τα κράτη μέλη, τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, τους φορείς ισότητας και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να δεσμευτούν στην εφαρμογή αυτών των τεκμηριωμένων συστάσεων.

«Οι συστάσεις αυτές αποτελούν θεμελιώδη δέσμευση προς τα θύματα εγκλημάτων μίσους: να τα ακούμε, να τα πιστεύουμε, να τα στηρίζουμε, να αναζητούμε δικαιοσύνη για αυτά και να εργαζόμαστε για μια κοινωνία όπου όλοι οι άνθρωποι μπορούν να ζουν χωρίς φόβο, διακρίσεις και βία», δήλωσε η ομάδα του έργου.

Πόροι ENACT:

Εκπαιδευτικές Ενότητες (LINK)

Συστάσεις Πολιτικής (LINK)

Portfolio of Services (LINK)

Επικοινωνία: enact-project@kmop.org

Σχετικά με το ENACT

Το έργο ENACT (Enhancing the Capacity of Civil Society Organisations to Support Victims of Anti-LGBTQI Hate Crimes – Ενίσχυση της Ικανότητας των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών να Υποστηρίζουν Θύματα Αντι-LGBTQI Εγκλημάτων Μίσους) συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο της πρόσκλησης CERV-2023-CHAR-LITI του Προγράμματος «Πολίτες, Ισότητα, Δικαιώματα και Αξίες» (Citizens, Equality, Rights and Values – CERV). Το έργο συντονίζεται από τη Rete Lenford – Avvocatura per i diritti LGBTI (Ιταλία), σε συνεργασία με οργανισμούς από την Ελλάδα, την Ουγγαρία, τη Λιθουανία, τη Σλοβενία και την Ισπανία.

Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που εκφράζονται αποτελούν αποκλειστικά ευθύνη των εταίρων του έργου και δεν αντικατοπτρίζουν κατ' ανάγκη τις θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρουν ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο παρόν.

**Co-funded by
the European Union**